

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 365

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Βλάση

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7339/4.7.2018 Ερώτηση με θέμα:
«Συντήρηση και ανάδειξη του κάστρου Παράλιου Άστρους»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 7339/4.7.2018 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Βλάση και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το κάστρο του Παραλίου Άστρους (των Ζαφειρόπουλων), το οποίο ανεγέρθηκε το 1824-1825 σε ερείπια μεσαιωνικού κάστρου, κείται εντός της κήρυξης της περιοχής «Νησί» του Παραλίου Άστρους ως αρχαιολογικού χώρου (ΦΕΚ 605/Β/16.9.1965, ΦΕΚ 196/ΑΑΠ/13.6.2012). Το μνημείο προστατεύεται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αρκαδίας και είναι ιδιόκτητο μνημείο (κληρονόμοι Ζαφειρόπουλων και λοιποί ιδιοκτήτες-αγοραστής).

Όσον αφορά τη συντήρηση του μνημείου, σας ενημερώνουμε ότι ενέργειες για την άρση των ετοιμορροπιών ξεκίνησαν ήδη από τη δεκαετία του 1980. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες κατέστη δυνατό μόνο στις αρχές της δεκαετίας του 1990 να πραγματοποιηθούν τοπικές στερεωτικές επεμβάσεις στα τείχη, με χρηματοδότηση της Νομαρχίας Αρκαδίας. Το 2001 η 5^η ΕΒΑ συνέταξε Τεχνική Έκθεση για τη λήψη άμεσων μέτρων προς άρση των ετοιμορροπιών, η οποία εγκρίθηκε από τη Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (ΔΒΜΜ) χωρίς όμως να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση. Για τη χρηματοδότηση απευθύνθηκε η 5^η ΕΒΑ το 2002 και το 2003 στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αρκαδίας και στο Δήμο Βόρειας Κυνουρίας, το 2004 στη ΔΑΒΜΜ και το 2006 στο Γραφείο του Υφυπουργού του Υπουργείου, χωρίς ωστόσο να καταστεί δυνατή η εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων.

Παράλληλα η 5^η ΕΒΑ είχε ξεκινήσει τη διαδικασία απαλλοτρίωσης, δεδομένου ότι το κάστρο των Ζαφειρόπουλων είναι ιδιόκτητο. Μετά από αναζήτηση του καθεστώτος ιδιοκτησίας και την εισήγησή της προς τη ΔΒΜΜ, η υπόθεση εξετάστηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Το 1997 εκδόθηκε Υ.Α για την απαλλοτρίωση, συντήρηση και ανάδειξη των τριών οχυρωματικών οικιών της οικογένειας των Ζαφειροπουλαίων (ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/24844/661/15.5.1997).

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 11506/3.12.2013 έγγραφο της πρώην 25^{ης} ΕΒΑ διαβιβάστηκε στη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων «μελέτη αποκατάστασης του κάστρου Παραλίου Άστρους», η οποία ωστόσο, ενώ διαβιβάστηκε στο ΚΑΣ αποσύρθηκε με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης από την προγραμματισμένη εξέτασή της, προκειμένου να κατατεθούν συμπληρωματικά στοιχεία (αρχιτεκτονικά ή και στατικά κατά περίπτωση).

Με την υπ' αριθ. πρωτ. 152/14.1.2014 Απόφαση της πρώην 25^{ης} ΕΒΑ εγκρίθηκε η «προμελέτη αποκατάστασης του κάστρου Παραλίου Άστρους», μετά από Γνωμοδότηση του αρμόδιου Τοπικού Συμβουλίου, με τον όρο *μετά την έναρξη των εργασιών εφόσον απαιτηθεί να υποβληθεί οριστική μελέτη για έγκριση στην αρμόδια Διεύθυνση Κεντρικής Υπηρεσίας*. Στη συνέχεια, με την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/183445/14988/2450/3.6.2016 Απόφαση Υπουργού (ΑΔΑ:78Γ44653Π4-ΔΤ5) εγκρίθηκε υπό όρους, μετά από Γνωμοδότηση του ΚΑΣ, η «Προμελέτη στερέωσης και ανάδειξης του κάστρου Παραλίου Άστρους» η οποία συντάχθηκε με φροντίδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, μετά από αίτημα του Δήμου Κυνουρίας και αφορά στην διατύπωση προκαταρκτικών προτάσεων στερέωσης και ανάδειξης του κάστρου Παραλίου Άστρους βόρειας Κυνουρίας για την αντιμετώπιση ετοιμορροπιών στο μνημείο και την εξασφάλιση ασφαλούς επισκεψιμότητας.

Βάσει των ανωτέρω προκύπτει ότι, εκκρεμεί η υποβολή οριστικής μελέτης στερέωσης και ανάδειξης του κάστρου Παραλίου Άστρους, σύμφωνα με τους όρους της τελευταίας Απόφασης, για την επανεξέταση του θέματος από το ΚΑΣ για την κατά νόμο γνωμοδότηση, ώστε να εγκριθεί και να εξεταστεί το ενδεχόμενο ένταξης του σχετικού έργου σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα.

Επίσης, από το 2015 και εξής, στο πλαίσιο της συνεργασίας με το Δήμο Βόρειας Κυνουρίας, η ΕΦΑ Αρκαδίας παραχωρεί κάθε χρόνο το χώρο του κάστρου για την διοργάνωση του Φεστιβάλ ESTELLA για πολιτιστικές εκδηλώσεις, ένα θεσμό που συνδράμει ιδιαίτερα στην προβολή του μνημείου.

Τον Οκτώβριο του 2016 η ΕΦΑ Αρκαδίας παρέλαβε από το Τμήμα Απαλλοτριώσεων του ΥΠΠΟΑ τον φάκελο που αφορά στην εκκρεμή υπόθεση της απαλλοτριώσεως, και μετά από έγγραφη πρόσκληση της Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων τον Μάιο του 2017 για επικαιροποίηση του φακέλου, η Υπηρεσία έχει προβεί στη μελέτη όλου του Αρχείου και στην προετοιμασία της εισήγησης, η οποία περιλαμβάνει πολλές παραμέτρους που δεν είχαν διερευνηθεί ικανοποιητικά στην πρώτη εισήγηση (π.χ. ελλιπές τοπογραφικό, επικαιροποίηση τιμής μονάδας κλπ.). Η επικαιροποιημένη εισήγηση θα κατατεθεί άμεσα στις αρμόδιες Κεντρικές Υπηρεσίες.

Τέλος, το ΥΠΠΟΑ με δεδομένο ότι πρόκειται για ένα μνημείο εξέχουσας σημασίας για την ιστορία του τόπου αλλά γενικότερα για την ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης και μοναδικό δείγμα αρχιτεκτονικής, πρόκειται να λάβει άμεσα μέτρα για την συντήρηση και αναστήλωση προκειμένου να μην καταρρεύσουν άλλα τμήματα των τειχών και των οικιών (μία εκ των τριών οικιών έχει καταρρεύσει σχεδόν πλήρως). Πρωταρχικός στόχος ωστόσο θα πρέπει να είναι η ανάδειξη του μνημείου μέσω της δημιουργίας ενός επισκέψιμου και σύγχρονου αρχαιολογικού χώρου ή/και χώρου πολιτισμού με νέες χρήσεις, εφόσον εξασφαλιστεί η απαιτούμενη χρηματοδότηση.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΒΜΑ
2. ΔΑΒΜΜ
3. ΕΦΑ Αρκαδίας

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
ΠΡΕΖΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ